

Høringsuttalelse

Næringskraft og bolyst – forprosjekt og toårig handlingsprogram

Fra KommuneLista – Indre Fosen kommune

Generelt om næringskraft og bolyst.

KommuneLista erkjenner absolutt viktigheten av å ta bolyst og næringskraft på alvor i kommune. Derfor er det viktig at denne planen blir grundig behandlet og godt gjennomarbeidet slik at det kan bli et reelt styringsdokument og en klar retningsgiver for kommunens videre planarbeid.

Om bakgrunns materialet

Forskningsrapportene fra Telemarksforskning og BDO er viktige fakta rapporter som i større grad bør legges til grunn for revisjon av kommunens planer.

Spørreundersøkelsen som er gjort gir en del interessante innspill, men både kvantitativt og kvalitativt er dette for lite å legge stor vekt på i videre planarbeid.

Større og grundigere innspill fra næringsliv, foreninger og forskning vil være viktig å vektlegge i så måte.

Om formen på mål og tiltak

Den foreslåtte planen bør gjennomgå en generell vask i formen det er skrevet på.

- Mål bør formuleres klarere slik at det kan bli et reelt styringsdokument for planer som skal legges framover.
- Klarere og mer entydig beskrivelser av tiltakene.
- Selvfølgeligheter kan tas bort.

Om intensjonsavtalens motsetninger

Intensjonsavtalen om kommunesammenslåingen mellom Rissa og Leksvik ble forhandlet fram først og fremst for å skape enighet mellom kommunene og sikre at begge parter fikk tilstrekkelig med goder i den nye kommunen. Det ble derfor i hovedsak vektlagt forhold av «indremedisinsk» art og i mindre grad med tanke på å bygge en sterk kommune som kunne konkurrere om attraktivitet med de øvrige kommunene på Fosen.

Partene har anerkjent at det er viktig å bygge et sterkt og framtidsrettet kommunesentrum, men viktigheten av dette synes ikke å ha blitt forstått da det er andre punkter i avtalen som prioriteres slik at det svekker Indre Fosens sentrum i forhold til de øvrige kommunene på Fosen. Spesielt gjelder dette utflyttingen av Videregående fra Rissa til Vanvikan. Bygging av Kulturhus og Svømmehall i Leksvik til fordel for kommunesentrumet har også bidratt til dette selv om dette ikke var en del av selve avtalen.

Indre Fosen kommune vil uansett ikke på mange 10 år framover klare å kompensere det tapet dette var for kommunesentrum sett i lys av kommunesenterets viktighet for en konkurransedyktig kommune for bo og næringslyst.

Erkjennelse av kommunens ståsted og konkurransesituasjon

Forskningsrapportene gir et dystert bilde av Indre Fosen som bo og næringsattraktiv kommune. Det er ikke hyggelig lesning hverken for politikere eller administrasjon som har styrt kommunen i flere 10-år. Men skal man kunne gjøre noe med den faktiske situasjonen så må dette problemet anerkjennes offentlig slik at fokuset kan bli på de riktige tiltakene og ikke å gjøre mer av det som ikke har virket så langt.

Kommunen er i en konkurransesituasjon med både Trondheim og de andre Fosen kommunene om både nærings og bo attraktivitet. Skal vi ha en reell mulighet til å endre dette må vi bli like gode og bedre enn våre «konkurrerende» naboer. Trondheim har vi selvsagt begrensede muligheter til å gjøre noe med, men de øvrige Fosen kommunene må vi sørge for å være minst like gode og helst bedre enn på dette feltet.

Indre Fosen har bl.a. det minst utviklede kommunesentret av våre sammenlignbare naboer på Fosen. Indre Fosen kan ikke ta opp kampen med de andre ved å flytte ut institusjoner og funksjoner fra kommunesenteret til andre steder i kommunen. Med det vil vår kommune fortsatt sake akter ut. Denne trenden må ikke bare stoppes, men prosessen må faktisk reverseres om det skal ha noen virkning. Det er et alvor som det er viktig at både administrativ og politisk ledelse i kommunen tar inn over seg.

Bolyst VS Arbeidsplasser

Skapes bolyst av arbeidsplasser i kommunen eller skapes det arbeidsplasser der folk velger å bo? Arbeidsplasser er selvsagt viktig, men undersøkelser og befolkningsutviklingen kan tyde på at det er andre ting enn arbeidsplasser folk først og fremst vurderer når de velger bosted.

Folk er i større grad enn før villige til å pendle til arbeid. Da er det forhold som trygge og gode oppvekst og boforhold, skole og utdanning, kultur og fritidsaktiviteter som teller når det velges bosted. Det er forhold som også Indre Fosen bør ta på alvor slik forskningsrapportene bl.a. viser til det store antallet arbeidstakere som både pendler ut, men også til kommunen for arbeid. Hvorfor velger ikke flere av tilpendlerne å bosette seg i kommunen?

Kommunen bør på faktabasert grunnlag få klarlagt hva som faktisk kan trekke flere innbyggere til å bosette seg i kommunen og utarbeide konkrete planer på bakgrunn av det.

Bro forbindelser

Broforbindelse over Trondheimsfjorden til Trondheim og over Stjørnfjorden til Ørland fremheves om viktige tiltak for forlyst og næringsattraktivitet. Det er vi helt enige i og støtter fullt ut.

Men realistisk tidsramme for prosjektene er svært ulik og det kan virke som drømmer og forhåpninger om å få dette realisert stopper andre tiltak som må og kan gjøres i mellomtiden.

Stjørnfjordsambandet virker mest realistisk pr. i dag med en aktuell tidsramme på 5- 10 år. Men det er også usikkert. Kommunen bør uansett starte planlegging med dette for øyet, men ikke lage forutsetninger som baserer seg på at dette må gjennomføres.

Trondheimsfjord brua har en tidsramme på 20-40 år og er enda mer usikkert. Kommunen må ikke gå i den fella at utviklingstiltak her stopps for å vente på et usikkert brusamband. Videre forbedring av vei og transportløsninger til Trondheim må det arbeides videre med uansett. Og kommunen må planlegge for å videre utvikle kommunen som attraktiv også om det ikke blir bru.

Kritisk infrastruktur

Energi og vannforsyning er kritiske faktorer både for bosetning og for industrien. Både kapasitet og infrastruktur for energiforsyning har svært lite å gå på i det meste av kommunen og kapasiteten til vannforsyningen er kritisk i flere bygder. Spesielt gjelder dette Rissa som både er tyngdepunktet for bosetting og for industri.

Pr. i dag er det ikke mulig med hverken til utvidelser eller nyetablering av industri i Rissa på grunn av kapasiteten på vann og energiforsyning.

Indre Fosen Kommune må få inn i planverket at det startes planlegging og realisering av kapasitetsutvidelse både for el-forsyning og vannforsyning.

Bygdeutvikling

Kommunen må regulere områder for næringsvirksomhet og boligbebyggelse i alle kommunens 7 kretser.

Det må tilrettelegges for at kretsene skal kunne ha minst ett lokalt sentrum med:

- Småskole, barnehage eller oppvekstsenter
- Omsorgsboliger
- Idrettsplass
- Forsamlingshus
- Nærbutikk

Sentrumsutvikling

Et sterkt og konkurransekraftig sentrum er en forutsetning for en sterk og konkurransekraftig kommune. Skal kommunen kunne hevde seg som attraktiv nærings og bostedskommunen må kommunens sentrum kunne tilby lik gode om ikke bedre tilbud enn de tilstøtende nabokommunene.

Kommunesentrumet må være attraktivt å kunne tilby fullgode tjenester innenfor

- Offentlige tjenestetilbud
- Varehandel og privat tjenesteyting
- Idrett, Kultur og fritidsaktiviteter

Om forskjønnelse av Rissa sentrum

Det pekes på at mange bemerker at Rissa sentrum trenger forskjønnelse. Det er også et inntrykk som har dannet seg både blant egne innbyggere og tilreisende. Dette ser ut til å være så klar oppfatning at kommunen bør ta dette på største alvor i utviklingen av kommunens sentrum. Kommunens innbyggere fortjener et sentrum de kan være stolte av både når det gjelder tjenestetilbud og innhold så vel som utseende. Det har med identitet å gjøre.

Utfordringen synes å være at ingen peker konkret på hvorfor innbyggerne mener at sentrum ikke er fint nok. Er det planreguleringen som gjør det lite pent, er det trafikk og parkering, er det arkitekturen, er det manglende egenart, er det dårlig vedlikehold eller forsøpling? Dette bør det gjøres nærmere undersøkelser om slik at de riktige tiltakene kan planlegges med tanke på å forbedre dette. Det blir for enkelt å svare på dette vet å foreslå en park i sentrum. Det viker lite gjennomtenkt.

Kommunens sentrum i Rissa er lokalisert beliggende i et vakkert kulturlandskap med både sjø, åser og fjell i rimelig nærhet. Spesielt er nærheten til sjø (Botn og Strømmen). Denne nærheten burde ha vært langt bedre utnyttet både for identitetsbygging, forskjønnelse og ikke minst attraktiv for bo og fritidsaktiviteter. Tidligere planer om å åpne sentrum tettere mot sjøen bør tas fram igjen og legges til grunn for reguleringsarbeidet i den nye sentrumsplanen.

Tiltak for forskjønnelse bør være en vesentlig del av reguleringsplanen for Rissa sentrum

Et konkurransedyktig og attraktivt kommunesentrum bør inneholde:

- Offentlige tjenester
 - Kommuneadministrasjon
 - Politi, brann, ambulanse
- Helse og omsorg
 - Legevakt og primærhelsetjeneste
 - Tannlege
 - Sykehjem
 - Omsorgsboliger
- Oppvekst, Skole og utdanning
 - Barnehager
 - Grunnskole (Sentral ungdomsskole)
 - Videregående skole
 - Folkehøgskole
 - Alternative høyskoletilbud
- Handel, service og reiseliv
 - Et bredt spekter av detalj varehandel
 - Et bredt spekter av privat tjenesteyting
 - Bygg og entreprenør-relaterte tjenester
 - Overnattingstilbud/ Hotell
 - Spisesteder
 - Lokalmat-marked
- Idrett og kulturaktiviteter
 - Idrettshall med alternative aktiviteter.
 - Lekeplasser, ballbinger mm.
 - Treningssentre
 - Fotball/kunstgressbane
 - Stadion (kombinert gressbane og friidrettsanlegg)
 - Tilknyttede tur/trim og jogge-stier
 - Svømmehall
 - Bibliotek
 - Kino
 - Konsertsal/ kulturhus
 - Bowling etc.
- Boligtilbud (bredt spekter)
 - Leilighets hus (blokker, rekkehus mm,) for utleie og eie.
 - Eneboliger og rekkehus for eie.
- Transporttilbud
 - Regelmessige bussruter til Trondheim og de andre regionale tettstedene
 - Bussruter til hurtibåtanløpene
 - Bussruter til/fra kretsene (lokalsentrene) i kommunen og industriarbeidsplassene.
 - Lokaltransport i sentrumsområdet.

Kommunens sentrumsplaner bør være regulert og tilrettelagt for alle disse tjenestetypene.